

Между желязото и нежността

Любомир ЛЕВЧЕВ

Към таланта на Атанас Андасаров имам старо пристрастие. Това е неудобна позиция, особено за човек, на когото не му е работа да пише за изложби. Но художникът се е погрижил да забравим това, което сме виждали. Той е заменил старите съображения с ново въображение. Изложбата ни носи чара на откритието. Така че сама се открива.

Но аз бих могъл да издам една малка тайна - поетичното Веселин Ханчевско заглавие на експозицията „Между желязото и нежността“ не е вношено от необичайното съчетание на „материалите“, а е подсказано от небезизвестната фея на изкуството Бисера Йосифова. Изглежда, че тя се е уплашила да не би идеята ѝ да прозвучи претенциозно, та избяга чак в Китай. И дори е взела за заложник министър Абрашев. (Бел. ред. - При откриването на изложбата зам. културната министърка Йосифова бе на делово посещение с началника си в азиатската страна). Шегата си е шегата, но дали не сме започнали сериозно да се срамуваме от поетичността?

Нейното присъствие се чувства още по-драматично в компанията на „метала“.

Щом стане дума за нежност, деликатната мисия се възлага на акварела. Да, но тук като че ли страстта е нагърчила хартиената фактура. И няма да кажа, че се е получила акварелна скулптура, защото крайното внушение си остава живописно - много особена, но много истинска. В тези тайнствени сенчести гамаи цветовете сякаш се укриват като избягали затворници. Но ние ги залавяме.

За да не се отдам на пристрастието си, за да огранича тези словесни изстъпления, ще побързам да кажа, че нейно величество Живописата не подлежи на обяснения. Както при музиката и любовта обясненията я унижават, развалят магията. Може би за да не се случи това, Андасаров е сложил свои метални пазачи. Не мисля, че те са символи на грубостта на днешния брутален живот. И мъжествената твърдост не изчерпва търсеното и намереното. От метал са излети образи на светци и прозорци към други измерения на света.

И стигайки до най-българския отшелник

- свети Иван Рилски, сецхам се (макар и със закъснение) да поздравя Националната галерия за смелостта да възстанови стария свой дворец параклис като място за изповед на новите художници - новите отшелници. Рисуването, както и писането е самотен занаят. (Когато беше млад и „нов“, поетът Ламар нарече най-футуристичната си книга „Железни икони“.)

Понеже непрекъснато пътувам по селски и планински пътища, ще си позволя да кажа, че това е в тон с удивителното явление да се възстановят изоставени параклиси по цяла България. И по този начин да се съпротивим на нейната изоставеност.

Обезверените от политиката хора искат да направят нещо безкористно. Някои го правят като атамана Кудеяр, други - тихо и анонимно търсят примирение със себе си.

Мисля, че всеки, за когото изкуството е нещо неразделно от религията, би могъл да намери в новите картини на Атанас Андасаров свой личен параклис. Останалото е... съзерцание.

Творба от изложбата на Атанас Андасаров във възстановената зала „Параκληса“ на Националната художествена галерия.